

Een gebed van Daniël

In het Boek Daniël vinden we, naast opvallende profetieën, ook veel praktische aanwijzingen voor ons leven als Christen. Daniël kwam als jongeman uit Israël naar Babylon en leefde daar in ballingschap. Ondanks dat er veel heidense invloeden om hem heen waren, was hij trouw aan God. Eén van zijn bijzondere kenmerken was het gebed. Dat zien we in hoofdstuk twee en ook in hoofdstuk zes, waar we lezen dat Daniël ondanks dreigend gevaar het niet naliet regelmatig te bidden.

Een opmerkelijk gebed vinden we in hoofdstuk 9 woordelijk weergegeven. De verzen 1-3 vertellen ons over de aanleiding tot dit gebed. Hij had van de profeet Jeremia iets gelezen wat hem reden gaf zijn God in het gebed te zoeken.

In de verzen 4-19 wordt ons geschilderd wát Daniël bad. Het was een belijdenis voor God, met betrekking tot de schuld en het falen van het volk. Daniël maakt zich, net als Ezra en Nehemia, één met de zonde van zijn volk (vs. 4-6). Daniël rechtvaardigt het rechtvaardige handelen van God in Zijn regeringswegen ten opzichte van Zijn volk. Hij erkent dat God zo moet handelen als het volk het heeft verdiend (vs. 7-15). Maar Daniël vraagt om erbarmen en genade. Hij weet dat God in Zijn genade zó zal handelen dat het niet is naar de verdienste van het volk (vs. 16-19).

Vanaf vers 20 geeft God dan een antwoord op het gebed. Zij bevat onder andere de belangrijke profetie over de toekomstige 70 jaarweken (vs. 24-27).

Het is de moeite waard om eens beter te kijken naar de inhoud van dit gebed en Gods antwoord daarop. Het is echter niet het doel van dit artikel, want het gebed van Daniël is tegelijkertijd een mooi 'voorbeeldgebed'. We ontdekken daarin zeker zes kenmerken die ook voor ons gebedsleven van belang zijn.

1. Daniël heeft de juiste houding

Daniël wendt zich in zijn gebed tot God. In vers 3 staat dat hij zijn aangezicht stelde 'tot God, de Heere, om Hem te zoeken met het gebed, en smekingen, met vasten, en zak, en as'. Zo was de uiterlijke gebedshouding van Daniël, waarin tegelijkertijd zijn innerlijke houding zichtbaar werd. Het Nieuwe Testament geeft ons geen voorschriften voor een uiterlijke gebedshouding.

Maar van deze innerlijke instelling kunnen we iets leren:

- hij bidt, dat betekent dat hij zich tot God wendt, om met Hem te spreken;
- hij smeekt, dat betekent dat zijn gebed een nadrukkelijk gebed is;
- hij doet dat met vasten, dat betekent dat hij zich concentreert op het gebed en alle andere dingen voor een tijd aan de kant legt;
- hij bidt in zak, dat betekent dat hij verdriet en rouw heeft over het falen van het volk;
- hij zit in as, dat betekent dat hij zijn eigen onmacht en onbelangrijkheid erkent.

Deze innerlijke houding van het hart van Daniël is een groot voorbeeld voor ons. Natuurlijk draagt niet ieder gebed dit karakter. Maar hebben we geen reden genoeg om ook eens zó in het gebed tot onze God te komen?

2. Daniël vreesde God

Hij erkent niet alleen zijn eigen onmacht en onbelangrijkheid, maar neemt ook God serieus. Hij spreekt Hem aan als de 'grote en verschrikkelijke God' (vs. 4). Hij bidt met eerbied en ontzag. Hij erkent de gerechtigheid en de heiligheid van God.

Natuurlijk kennen we God nu als onze Vader en mogen we Hem als kinderen helemaal vertrouwen. Zo kende Daniël God niet. Maar het neemt niet weg dat we tegelijkertijd met een heilig en rechtvaardig God te doen hebben. De schrijver van de Hebreeënbrief citeert niet voor niets vers 24 van Deuteronomium 4: 'Want de HEERE, uw God, is een verterend vuur, een naijverig God'. 'Want onze God is een verterend vuur' (Hebr. 12:29). Daarom hoeven we niet bang te zijn, maar het is wel gepast om eerbied voor Hem te hebben. Dat moeten we niet vergeten, als we in het gebed tot God naderen.

3. Daniël vertrouwt God

Ook al kende Daniël God niet als liefhebbende Vader, toch wist hij iets van Zijn genade. Daarom spreekt hij Hem niet alleen aan als de grote en verschrikkelijke God, maar tegelijkertijd als Degene 'Die het verbond en de weldadigheid houdt hen, die Hem liefhebben en Zijn geboden houden' (vs. 4). Hij nadert God in het vertrouwen dat Hij barmhartig is.

In 1 Petrus 1:17 staat: 'En als gij als Vader aanroept Hem, Die zonder aanneming des persoons oordeelt naar het werk van een ieder, wandelt dan in vreze de tijd van uw bijwoning'. In dit vers zien we deze beide punten voor ons: eerbied (vrees) aan de ene kant en vertrouwen aan de andere kant. Als wij ons tot God wenden in het gebed, doen we dit in het vaste vertrouwen dat Hij onze Vader is, Die ons liefheeft. Alles wat op ons hart ligt, kunnen we tegen Hem zeggen. 'Vertrouw op Hem te allen tijde, o gij volk! Stort uw hart uit voor Zijn aangezicht; God is ons een Toevlucht' (Ps. 62:9). In alles moeten we met gebed en smeking onze begeerten bekend maken bij God. Wij bewijzen ons vertrouwen in Hem, als we ons hele hart voor Hem bloot leggen in het gebed.

4. Daniël eert God

In zijn gebed wordt duidelijk dat het hem in de eerste plaats om de eer van God gaat. Hij bidt wel voor zijn volk, maar hij denkt niet in eerste plaats aan hun belangen, maar aan de 'Naam' van zijn God. Vier keer gebruikt hij deze uitdrukking in zijn gebed (vs. 6,15,18,19). Hij erkent wat het volk God heeft aangedaan. Dat weegt zwaarder dan al het andere.

Hoe vaak zijn onze gedachten egoïstisch. We denken alleen aan ons eigen belang, en vergeten daarbij de eer van God. Heel in het bijzonder als we ons falen moeten bekennen, blijven we vaak staan bij dat wat ons aangaat, en vergeten wat we God hebben aangedaan. De eer van God zou zich in onze gebeden moeten weerspiegelen.

5. Daniëls gebed is concreet

Het valt ook op hoe concreet Daniël in zijn gebed is. Hij formuleert heldere en duidelijke vragen. Hij zegt niets algemeen. Dat wordt in de verzen 16 en 17 heel duidelijk, als hij een aantal concrete vragen tot God richt. Zelfs wanneer we, net als Daniël, persoonlijk tot God spreken in het gebed, zouden we concreet moeten bidden. Natuurlijk kent God onze gedachten. Bovendien bezitten we de Heilige Geest, Die onze harten onderzoekt. Maar dat neemt niet weg dat we duidelijk moeten zeggen wat we op ons hart hebben. Bij openlijke gebeden, bijvoorbeeld in het gezin of in een bidstond, is dat eveneens van groot belang. Soms hoort men gebeden waarbij we aan het eind nog niet zo precies weten wat er nu werkelijk wordt bedoeld. Laten we leren van het voorbeeld van Daniël en andere Godsmannen, die in eenvoudige, duidelijke woorden hun verlangens voor God hebben gebracht.

6. Daniël bidt volhardend

Tot slot kunnen we zien dat Daniël in zijn gebed erg volhardend is. Hij geeft het niet op om zijn gebeden met indringende woorden tot God te brengen. De verzen 16-19 laten ons iets daarvan zien. Hij noemt duidelijke en overtuigende motieven waarom God naar zijn gebed zou moeten luisteren.

Ook wij worden opgeroepen om te volharden in het gebed en er tegelijkertijd waakzaam in te zijn met dankzegging (Kol. 4:2). In Romeinen 12:12 lezen we dat we moeten volharden in het gebed. Het grootste Voorbeeld is onze Heer Zelf. Hij bracht de nacht door in gebed tot God (Luk. 6:12). Ook de discipelen volhardden eendrachtig in het gebed (Hand. 1:14). Dat geeft ons de richting aan. We moeten God volhardend onze verlangens bekend maken en daarin niet verslappen. Hoe gemakkelijk geven we op, als God niet direct verhoort! David bad ook met volharding en deed daardoor wonderlijke ervaringen op. 'Ik heb de HEERE lang verwacht; en Hij heeft Zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord' (Ps. 40:2).

Het gebed van Daniël bleef niet zonder antwoord. In vers 21 staat: 'Toen ik nog sprak in het gebed, zo kwam de man Gabriël omtrent de tijd van de avondoffer'. God laat het gebed van Zijn kinderen nooit onbeantwoord. Misschien antwoordt Hij niet altijd zoals wij het ons hadden voorgesteld, omdat dat niet goed voor ons zou zijn. Maar één ding is zeker: God luistert naar het roepen van Zijn kinderen en zal op Zijn tijd en op Zijn manier antwoorden.